

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0425
Název školy	Integrovaná střední škola technická, Benešov
Předmět	Automatizace
Tematický okruh	Pneumatické řízení
Téma	Rozváděcí ventily II - značení
Ročník	2.
Autor	Ing.František Kumšta
Datum výroby	září 2013
Anotace	DUM slouží k seznámení žáků 2. ročníku nástavbového studia oboru Provozní elektrotechnika v oblasti konstrukce pneumatického obvodu a značení rozvaděčích ventilů

Regulační orgány – ventily IV. :

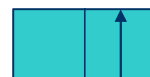
Při znázornění rozvaděčů (N – cestných ventilů) ve schématech se používají normalizované značky, které vyjadřují pouze funkci, nikoliv konstrukční provedení.

Značení rozváděcích ventilů :

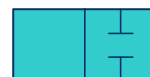
Počet čtverců udává počet funkčních stavů rozvaděče

Čáry uvnitř políček udávají vnitřní kanály, šipky směr průtoku

Kanály uzavřené uvnitř prvku se označují příčnými čárkami

Kanály spojené uvnitř prvku se značí tečkou

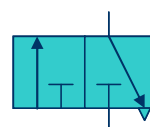
Vnější přívody (přípoje potrubí) jsou vyznačeny na čtverci, který znázorňuje nulový nebo základní stav rozvaděče

Další stav rozvaděče dostaneme posunutím políček

Přímý odfuk do atmosféry (odvětrání) - trojúhelník

Ovládání ventilů :

Ruční ovládání

Obecný znak

Pedálem

Pákou

Tlačítkem

Mechanické ovládání

Narážkou dotykem

Pružinou

Kladkou

Sklopnou kladkou
(zpětný chod naprázdno)

Ovládání tlakem (pneumatické) Přímé ovládání

Zvýšením tlaku

Rozdílem velikosti
činné plochy

Elektrické ovládání

Elektromagnetem s jednou cívkou

Elektromagnetem se dvěma cívkami

Elektromagnetem s pneumatickým
pomocným ovládáním

**Velmi často se používají různé kombinace i několika variant
způsobů ovládání**

Označení vstupů a výstupů :

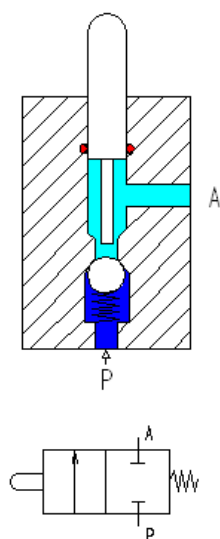
Pro snadnou a přehlednou montáž jsou vstupy a výstupy rozváděčů označeny. U starších typů velkými písmeny, u novějších typů číslicemi

Pracovní výstupy	A,B,C	2,4,6 (sudé)
Napájení	P	1
Odfuk	R,S,T	3,5,7 (liché)
Řídící vstupy	Z,X,Y	12,14,16

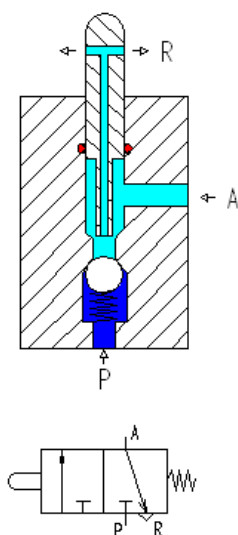
Označení rozvaděče je dáno počtem vnějších přípojů a počtem funkčních stavů (poloh). První číslo udává počet

Příklady konstrukce N – cestných ventilů :

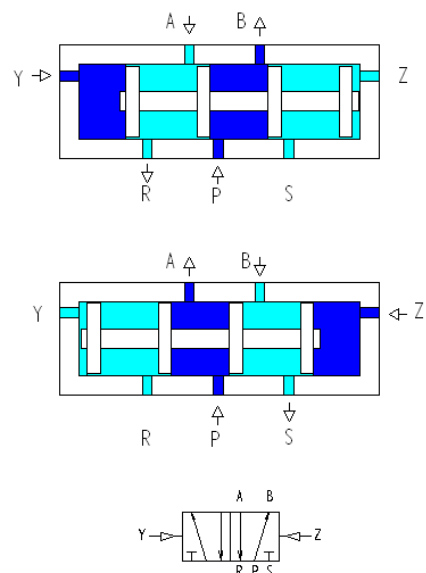
Ventil 2/2

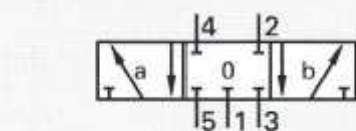
Ventil 3/2

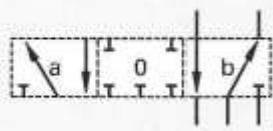
Šoupátkový ventil 5/2

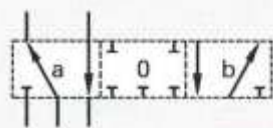
zapojení 3polohového ventilu

výchozí
poloha 0

pracovní
poloha b

pracovní
poloha a

Literatura :

- Dietmar Schmit a kolektiv – Řízení a regulace pro strojírenství a mechatroniku, Europa-Sobotáles.CZ, Praha 2005
- firemní materiály Festo, s.r.o. , Modřanská 543/76, Praha 4
- Petr Mikolášek – Základy pneumatiky , Festo s.r.o.
Modřanská 543/76, Praha 4
- www.festo-didactic.com/cz-cs/